2011

PENYATA KEWANGAN TAHUNAN

150 Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2011

151 Penyata Pendapatan bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2011

152 Nota-nota bagi Penyata Kewangan

SIJIL KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN BANK NEGARA MALAYSIA BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2011

Saya telah mengaudit penyata kewangan Bank Negara Malaysia bagi tahun berakhir 31 Disember 2011. Pihak pengurusan bertanggungjawab terhadap penyata kewangan ini. Tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap penyata kewangan tersebut.

Pengauditan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan. Piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan untuk mendapat kepastian yang munasabah sama ada penyata kewangan adalah bebas daripada kesilapan atau ketinggalan yang ketara. Pengauditan ini termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan pendedahan yang mencukupi dalam penyata kewangan. Penilaian juga dibuat terhadap prinsip perakaunan yang digunakan, unjuran signifikan oleh pengurusan dan persembahan penyata kewangan secara keseluruhan. Saya percaya pengauditan yang dilaksanakan memberi asas yang munasabah terhadap pendapat saya.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan Bank Negara Malaysia pada 31 Disember 2011 dan hasil operasi untuk tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA
14 MAC 2012

PERNYATAAN PENGERUSI DAN SEORANG AHLI LEMBAGA PENGARAH

Kami, Zeti Akhtar Aziz dan Oh Siew Nam, yang merupakan Pengerusi dan salah seorang Ahli Lembaga Pengarah Bank Negara Malaysia, dengan ini menyatakan bahawa pada pendapat Lembaga Pengarah, penyata kewangan ini disediakan untuk menunjukkan gambaran yang benar dan saksama berkenaan kedudukan Bank Negara Malaysia pada 31 Disember 2011 dan hasil operasinya bagi tahun yang berakhir pada tarikh itu.

Bagi pihak Lembaga Pengarah,

ZETI AKHTAR AZIZ
PENGERUSI

12 MAC 2012
KUALA LUMPUR

Bagi pihak Lembaga Pengarah,

OH SIEW NAM
PENGARAH

12 MAC 2012
KUALA LUMPUR

PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB TERHADAP PENGURUSAN KEWANGAN BANK NEGARA MALAYSIA

Saya, Eugene Hon Kah Weng, pegawai utama yang bertanggungjawab terhadap pengurusan kewangan Bank Negara Malaysia dengan ikhlasnya mengakui bahawa penyata kewangan, mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan saya, adalah betul dan saya membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ia adalah benar dan atas kehendak Akta Akuan Berkanun, 1960.

Sebenarnya dan sesungguhnya diakui)
oleh penama di atas di Kuala Lumpur)
pada 12 Mac 2012.)

Di hadapan saya,

PESURUHJAYA SUMPAH
W 541
ZULKIFLA MOHD DAHLIM
MALAYSIA

106, BANGUNAN LOKE YEW
1, JALAN MAHKAMAH PERSEKUTUAN
50050 KUALA LUMPUR

Bank Negara Malaysia

Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2011

	Nota	2011 RM	2010 RM
ASET			
Emas dan Pertukaran Asing	3	414,432,520,031	320,774,448,194
Kedudukan Rizab Tabung Kewangan Antarabangsa		2,672,204,523	1,453,521,555
Milikan Hak Pengeluaran Khas		6,252,997,720	6,442,516,703
Kertas Kerajaan Malaysia	4	2,017,022,067	2,285,433,098
Deposit dengan Institusi Kewangan	5	28,797,250,000	40,583,035,000
Pinjaman dan Pendahuluan	6	10,671,155,047	11,837,444,956
Aset-aset Lain	7	8,126,397,188	6,795,391,854
Jumlah Aset		**472,969,546,576**	**390,171,791,360**
LIABILITI DAN MODAL			
Mata Wang dalam Edaran		61,874,099,518	55,787,812,628
Deposit oleh: Institusi Kewangan		214,905,708,306	170,732,428,628
Kerajaan Persekutuan		10,817,830,921	14,226,350,050
Lain-lain	8	13,066,091,926	3,663,691,712
Kertas Bank Negara		107,983,490,852	100,376,801,291
Peruntukan Hak Pengeluaran Khas	9	6,548,320,169	6,396,555,926
Liabiliti-liabiliti Lain	10	25,844,324,400	19,273,907,766
Jumlah Liabiliti		441,039,866,092	370,457,548,001
Modal Berbayar	11	100,000,000	100,000,000
Kumpulan Wang Rizab Am	12	14,368,386,506	13,643,961,478
Rizab-rizab Lain	13	17,461,293,978	5,970,281,881
Jumlah Modal		31,929,680,484	19,714,243,359
Jumlah Liabiliti dan Modal		**472,969,546,576**	**390,171,791,360**

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Bank Negara Malaysia

Penyata Pendapatan bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2011

	Nota	2011 RM	2010 RM
Jumlah Pendapatan	14	**6,071,018,517**	**7,478,425,194**
Tolak:			
Perbelanjaan Berulang	15	964,570,808	873,712,705
Perbelanjaan Pembangunan	16	382,022,681	438,819,340
Jumlah Perbelanjaan		**1,346,593,489**	**1,312,532,045**
Untung Bersih		**4,724,425,028**	**6,165,893,149**
Pengagihan Untung Bersih:			
Pindahan kepada Rizab-rizab Lain	17	2,000,000,000	4,000,000,000
Pindahan kepada Kumpulan Wang Rizab Am		724,425,028	165,893,149
Amaun belum bayar kepada Kerajaan Persekutuan		2,000,000,000	2,000,000,000
Untung Bersih		**4,724,425,028**	**6,165,893,149**

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Nota-nota bagi Penyata Kewangan - 31 Disember 2011

1. **Aktiviti Utama Bank**

Matlamat utama Bank adalah untuk menggalakkan kestabilan monetari dan kestabilan kewangan yang kondusif bagi pertumbuhan ekonomi Malaysia yang mampan. Sehubungan dengan itu, fungsi utama Bank adalah seperti yang berikut:

(a) untuk merumuskan dan mengendalikan dasar monetari di Malaysia;
(b) untuk mengeluarkan mata wang di Malaysia;
(c) untuk mengawal selia dan menyelia institusi kewangan yang tertakluk kepada undang-undang yang dikuatkuasakan oleh Bank;
(d) untuk mengawasi pasaran wang dan pasaran pertukaran asing;
(e) untuk mengawasi sistem pembayaran;
(f) untuk menggalakkan sistem kewangan yang kukuh, progresif dan inklusif;
(g) untuk memegang dan menguruskan rizab asing Malaysia;
(h) untuk menggalakkan rejim kadar pertukaran yang selaras dengan asas-asas ekonomi negara; dan
(i) untuk bertindak sebagai penasihat kewangan, jurubank dan ejen kewangan Kerajaan.

2. **Dasar Perakaunan**

Dasar perakaunan utama yang digunakan dalam penyediaan penyata kewangan ini dihuraikan di bawah. Dasar perakaunan ini digunakan secara konsisten untuk kedua-dua tahun kewangan yang dikemukakan, kecuali dinyatakan sebaliknya.

2.1 **Asas Penyediaan Penyata Kewangan**

(a) Penyata kewangan ini disediakan mengikut Akta Bank Negara Malaysia 2009 dan Piawaian Pelaporan Kewangan (Financial Reporting Standards, FRS) Malaysia yang berkaitan. Seksyen 10 Akta Bank Negara Malaysia 2009 memperuntukkan bahawa, dalam penyediaan penyata kewangannya, Bank hendaklah mematuhi piawaian perakaunan setakat yang, pada pendapat Bank, adalah wajar, dengan mengambil kira matlamat dan fungsi Bank. Dengan mengambil kira tanggungjawabnya untuk merumuskan dan mengendalikan dasar monetari yang berkesan, Bank berpendapat bahawa penyediaan penyata kewangan ini wajar berbeza daripada FRS Malaysia dalam beberapa aspek.

(b) Penyediaan penyata kewangan yang mematuhi keperluan FRS Malaysia menghendaki pihak pengurusan menggunakan anggaran dan andaian tertentu yang memberikan kesan kepada jumlah aset dan liabiliti, dan penzahiran aset dan liabiliti luar jangka yang dilaporkan pada tarikh penyata kewangan, dan jumlah pendapatan dan perbelanjaan yang dilaporkan pada tahun kewangan. Walaupun anggaran ini berasaskan pengetahuan terbaik pihak pengurusan mengenai peristiwa dan tindakan semasa, hasil sebenar mungkin berbeza daripada anggaran yang dibuat.

2.2 **Asas Pengukuran dan Perakaunan Terakru**

Penyata kewangan ini disediakan pada asas kos sejarah perakaunan dan pada asas terakru.

2.3 **Penukaran Mata Wang Asing**

(a) Penyata kewangan disediakan mengikut nilai ringgit Malaysia, iaitu mata wang bagi persekitaran ekonomi utama tempat Bank beroperasi.

(b) Aset dan liabiliti dalam mata wang asing telah dinilai semula kepada ringgit Malaysia mengikut kadar pertukaran semasa pada tarikh lembaran imbangan. Urus niaga dalam mata wang asing pada tahun ini telah ditukar kepada ringgit Malaysia pada kadar pertukaran semasa mengikut tarikh nilai.

(c) Keuntungan atau kerugian bagi penilaian semula yang belum direalisasikan disebabkan oleh perubahan kadar pertukaran direkodkan dalam Rizab-rizab Lain.

2.4 **Sekuriti dan Pelaburan**
Sekuriti dan pelaburan dinyatakan terutamanya pada kos, dan peruntukan telah dibuat bagi penyusutan nilai pada 31 Disember 2011. Instrumen kewangan yang telah dikenal pasti sebagai Sedia Untuk Dijual direkodkan pada nilai saksama dan keuntungan atau kerugian bagi penilaian semula yang belum direalisasikan disebabkan oleh perubahan harga pasaran direkodkan dalam Rizab-rizab Lain.

2.5 **Perjanjian Belian Balik (Repo) dan Repo Berbalik**
Amaun yang dipinjam di bawah perjanjian repo dilaporkan di bawah 'Liabiliti-liabiliti Lain'. Amaun yang dipinjamkan di bawah perjanjian repo berbalik dilaporkan di bawah 'Aset-aset Lain'. Perbezaan antara amaun diterima dengan amaun dibayar di bawah perjanjian repo dan repo berbalik, masing-masing diiktiraf sebagai perbelanjaan faedah dan pendapatan faedah mengikut asas garis lurus.

2.6 **Aset Tetap**
Perbelanjaan modal yang ditanggung terhadap aset tetap dikurangkan kepada nilai nominal atau dihapuskan terus pada tahun perolehan.

2.7 **Untung Bersih**
Untung bersih Bank diagihkan mengikut seksyen 7 Akta Bank Negara Malaysia 2009 dan hanya untung terealisasi diagihkan sebagai dividen.

3. **Emas dan Pertukaran Asing**

	2011 RM	2010 RM
Sekuriti Asing	359,284,482,783	275,379,932,314
Deposit Asing	15,588,170,298	13,631,359,440
Baki di Bank Pusat Lain, Bank for International Settlements (BIS) dan Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF)	6,036,194,304	6,767,913,697
Lain-lain	33,523,672,646	24,995,242,743
	414,432,520,031	320,774,448,194

4. **Kertas Kerajaan Malaysia**
Kertas kerajaan Malaysia merujuk kepada pemegangan instrumen hutang Kerajaan.

	2011 RM	2010 RM
Sekuriti Kerajaan Malaysia	2,016,831,567	2,285,423,098
Sukuk 1Malaysia 2010	190,500	10,000
	2,017,022,067	2,285,433,098

5. **Deposit dengan Institusi Kewangan**
Deposit dengan institusi kewangan terdiri daripada deposit yang disimpan oleh Bank dengan institusi kewangan di bawah seksyen 75(i) dan seksyen 100 Akta Bank Negara Malaysia 2009.

6. **Pinjaman dan Pendahuluan**
Pinjaman dan pendahuluan terdiri terutamanya daripada pendahuluan yang diberikan oleh Bank kepada institusi pelaksana di bawah pelbagai skim seperti Tabung Industri Kecil dan Sederhana dan Tabung Usahawan Baharu yang bertujuan untuk menggalakkan pertumbuhan dan perkembangan pertubuhan perusahaan kecil dan sederhana. Pemberian pendahuluan ini diperuntukkan terutamanya di bawah seksyen 49 dan seksyen 100 Akta Bank Negara Malaysia 2009.

7. **Aset-aset Lain**
Aset-aset lain termasuk pelaburan dalam saham dan bon sebanyak RM7,790,647,218 yang diperoleh di bawah seksyen 48(1) dan seksyen 100 Akta Bank Negara Malaysia 2009.

8. **Deposit oleh Lain-lain**
Sebahagian besar daripada deposit ini terdiri daripada deposit institusi nasional, agensi kerajaan dan pihak berkuasa awam.

9. **Peruntukan Hak Pengeluaran Khas**
Negara-negara anggota IMF diperuntukkan Hak Pengeluaran Khas (Special Drawing Rights, SDR) mengikut bahagian yuran mereka kepada IMF. Peruntukan ini merupakan suatu liabiliti tidak aktif Bank terhadap IMF, dengan aset diterima dalam bentuk SDR daripada IMF. Jumlah bersih peruntukan terkumpul SDR ialah RM6,548,320,169 yang bersamaan dengan SDR1,346,143,721.

10. **Liabiliti-liabiliti Lain**
Sebahagian besar liabiliti-liabiliti lain termasuk simpanan oleh institusi kewangan di bawah perjanjian repo.

11. **Modal Berbayar**
Modal berbayar sebanyak RM100 juta dimiliki oleh Kerajaan Malaysia.

12. **Kumpulan Wang Rizab Am**

	2011 RM	2010 RM
Pada 1 Januari	13,643,961,478	13,478,068,329
Pindahan daripada Untung Bersih	724,425,028	165,893,149
Pada 31 Disember	14,368,386,506	13,643,961,478

13. **Rizab-rizab Lain**
Rizab-rizab lain terdiri daripada:

(a) **Rizab Turun Naik Kadar Pertukaran**
Rizab yang diwujudkan untuk menghadapi keuntungan atau kerugian penilaian semula pertukaran yang belum direalisasikan bagi aset dan liabiliti Bank dalam mata wang asing yang disebabkan oleh turun naik kadar pertukaran berbanding dengan ringgit Malaysia.

(b) **Rizab Penilaian Semula**
Rizab yang diwujudkan untuk menghadapi pergerakan nilai pasaran portfolio pelaburan Bank yang telah ditetapkan sebagai portfolio Sedia Untuk Dijual dan diukur pada nilai saksama.

(c) **Rizab Luar Jangka**
Rizab yang diwujudkan sebagai peruntukan bagi kerugian pada masa hadapan disebabkan oleh keadaan luaran yang tidak memuaskan yang bukan dalam kawalan Bank yang sewajarnya.

14. **Jumlah Pendapatan**
Jumlah pendapatan merangkumi hasil daripada pengurusan rizab asing termasuk faedah dan dividen, pendapatan bukan perbendaharaan, keuntungan/kerugian modal direalisasi, dan dinyatakan pada nilai bersih setelah ditolak pelunasan/akresi atas premium/diskaun, dan kos dasar monetari.

15. **Perbelanjaan Berulang**
Perbelanjaan berulang merupakan perbelanjaan yang ditanggung dalam pengurusan dan pentadbiran operasi harian Bank.

16. **Perbelanjaan Pembangunan**
Perbelanjaan pembangunan merupakan perbelanjaan yang ditanggung terutamanya bagi membiayai projek pembangunan dan projek jangka panjang yang dilaksanakan oleh Bank, yang selaras dengan matlamat dan fungsi utama Bank.

17. **Pindahan kepada Rizab-rizab Lain**
Pindahan ini dibuat mengikut seksyen 7 Akta Bank Negara Malaysia 2009.

18. **Perkara Luar Jangka dan Komitmen**

18.1 **Aset Luar Jangka**
Jumlah aset luar jangka pada 31 Disember 2011 ialah RM1,400,000,000. Aset ini terdiri daripada jumlah sumbangan Bank kepada Tabung Amanah Pusat Kepimpinan Kewangan Antarabangsa (International Centre for Leadership in Finance, ICLIF) berjumlah RM800,000,000 dan Tabung Amanah Pusat Pendidikan Kewangan Islam Antarabangsa (International Centre for Education in Islamic Finance, INCEIF) berjumlah RM600,000,000 untuk membiayai aktiviti berkaitan dengan latihan, penyelidikan dan pembangunan sumber manusia dalam bidang perbankan dan perkhidmatan kewangan yang dikendalikan oleh Pusat Kepimpinan dan Tadbir Urus ICLIF dan INCEIF. Surat Ikatan Amanah memperuntukkan bahawa jumlah sumbangan tersebut akan dikembalikan kepada Bank apabila Pusat-pusat tersebut boleh berdikari pada masa hadapan.

18.2 **Liabiliti Luar Jangka**
Jumlah liabiliti luar jangka pada 31 Disember 2011 terdiri daripada yang berikut:

(a) **Keanggotaan dengan IMF**
(i) Bank mempunyai kewajipan untuk membayar IMF sebanyak RM6,099,006,711 dalam bentuk SDR atau mata wang boleh tukar lain yang merupakan bahagian belum bayar kuota Malaysia di IMF di bawah Artikel Persetujuan.
(ii) IMF baru-baru ini telah membuat kajian semula kuota negara anggotanya untuk mencerminkan perubahan dalam ekonomi global atau perubahan kedudukan ekonomi negara anggotanya. Pada 15 Disember 2010, berdasarkan Resolusi Lembaga Gabenor No. 66-2, IMF telah menerima pakai "Fourteenth General Review of Quotas and Reform of the Executive Board" dengan kuota setiap negara anggota dinaikkan. Pada 31 Disember 2011, Malaysia telah bersetuju dengan kenaikan kuotanya daripada SDR1,773,900,000, kepada SDR3,633,800,000.
(iii) Bank telah menyertai Pengaturan Baharu untuk Meminjam (New Arrangements to Borrow, NAB), iaitu satu set pengaturan kredit antara IMF dengan negara anggotanya bagi menyediakan sumber pembiayaan tambahan kepada IMF yang bertujuan untuk memelihara kestabilan sistem monetari antarabangsa. Bagi tahun berakhir 31 Disember 2011, Bank telah menyumbangkan sebanyak SDR23.4 juta (bersamaan dengan RM112.2 juta) daripada jumlah keseluruhan SDR340 juta di bawah pengaturan kredit NAB.

(b) **Pelaburan dalam Bank for International Settlements**
Pelaburan sebanyak RM58,738,874 merupakan bahagian belum dipanggil daripada 3,220 unit saham yang dipegang oleh Bank dalam BIS. Jumlah ini adalah berdasarkan nilai nominal (SDR5,000) bahagian belum dipanggil dan kadar SDR pada tarikh lembaran imbangan.

18.3 **Komitmen**
Jumlah komitmen pada 31 Disember 2011 terdiri daripada yang berikut:

(a) **Pengaturan Swap ASEAN**
Bank telah menyertai Pengaturan Swap ASEAN (ASEAN Swap Arrangement, ASA) pelbagai hala bersama-sama dengan bank pusat dan pihak berkuasa monetari ASEAN lain bagi memberikan sokongan mudah tunai mata wang asing jangka pendek kepada negara anggota yang menghadapi masalah imbangan pembayaran. Pada 31 Disember 2011, jumlah komitmen Bank adalah sebanyak USD300 juta (bersamaan dengan RM950.6 juta). Walau bagaimanapun, bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2011, tiada sebarang permohonan untuk sokongan mudah tunai di bawah ASA daripada mana-mana negara anggota.

(b) **Pengaturan Swap Dua Hala**
Pada 7 Januari 2009 dan 2 April 2010, Bank telah memperbaharui perjanjian Pengaturan Swap Dua Hala (Bilateral Swap Arrangement, BSA) masing-masing dengan Bank of Korea dan People's Bank of China di bawah Inisiatif Chiang Mai. Di bawah perjanjian ini, sumber kewangan dalam dolar Amerika Syarikat boleh diperoleh melalui pengaturan swap dengan mata wang tempatan masing-masing. Pada 31 Disember 2011, jumlah komitmen Bank di bawah setiap BSA adalah sebanyak USD1.5 bilion (bersamaan dengan RM4.8 bilion) dan tiada sebarang permohonan untuk mengaktifkan BSA dalam tahun kewangan tersebut.

(c) **Pengaturan Swap Mata Wang Dua Hala**
Pada 8 Februari 2009, Bank telah menandatangani perjanjian Pengaturan Swap Mata Wang Dua Hala (Bilateral Currency Swap Arrangement, BCSA) dengan People's Bank of China. Pengaturan ini bertujuan untuk menggalakkan dan memudahkan penyelesaian perdagangan dalam mata wang tempatan kedua-dua negara. Pada 31 Disember 2011, jumlah komitmen Bank di bawah BCSA ialah RM40 bilion. Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2011, tiada sebarang permohonan untuk mengaktifkan BCSA.

(d) **Pengaturan Multilateralisasi Inisiatif Chiang Mai**
Bank telah menyertai pengaturan Multilateralisasi Inisiatif Chiang Mai (Chiang Mai Initiative Multilateralisation, CMIM) yang bertujuan untuk memberikan sokongan kewangan kepada negara anggota ASEAN+3 yang menghadapi masalah imbangan pembayaran dan mudah tunai jangka pendek. Tarikh kuat kuasa Perjanjian CMIM adalah pada 24 Mac 2010. Di bawah pengaturan CMIM, negara-negara anggota yang menghadapi masalah imbangan pembayaran dan mudah tunai jangka pendek boleh mendapatkan sokongan kewangan dalam dolar Amerika Syarikat melalui pengaturan swap terhadap mata wang negara masing-masing. Pada 31 Disember 2011, jumlah komitmen Bank adalah sebanyak USD4.6 bilion (bersamaan dengan RM14.4 bilion). Pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2011, tiada sebarang permohonan untuk sokongan mudah tunai daripada mana-mana negara anggota.

19. **Pengurusan Risiko Kewangan**

Jawatankuasa Pengurusan Rizab memantau risiko perbendaharaan dan risiko pelaburan dalam pengurusan rizab supaya berada pada paras yang sewajarnya bagi memastikan matlamat melindungi modal, mudah tunai dan pulangan tercapai. Skop bidang risiko sedemikian adalah seperti yang berikut:

(a) **Risiko Pasaran**

Risiko pasaran ialah dedahan kedudukan kewangan Bank kepada pergerakan kurang menggalakkan dalam harga pasaran seperti harga ekuiti, kadar faedah dan kadar pertukaran asing. Pengurusan risiko pasaran adalah berpandukan dasar tanda aras yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah, yang mencerminkan matlamat pelaburan jangka panjang dan profil risiko-pulangan yang boleh diterima. Berasaskan dasar tanda aras tersebut, 'pengambilan risiko yang lebih aktif' boleh dibuat melalui pelaburan yang melangkaui tanda aras. Tahap 'pengambilan risiko yang lebih aktif' ini diukur dan dikawal melalui had 'kesan ralat' ('tracking error' limit). Analisis kepekaan dan ujian ketahanan juga dijalankan untuk menentukan kemungkinan kerugian, yang dinilai mengikut pasaran terhadap rizab akibat turun naik dan ketidaktentuan dalam pasaran yang di luar jangkaan.

(b) **Risiko Kredit**

Risiko kredit terhadap rizab ialah risiko yang wujud apabila pihak lain yang berkenaan (counterparty), sama ada institusi kewangan yang berurusan dengan Bank atau penerbit instrumen hutang, gagal memenuhi kewajipan kontraktualnya kepada Bank. Satu rangka kerja risiko kredit yang komprehensif berasaskan penarafan, yang diluluskan oleh Lembaga Pengarah, menentukan aktiviti dan pelaburan Bank yang dibenarkan. Bank juga mengambil kira penunjuk berasaskan pasaran dalam penilaian kredit seperti penarafan secara tidak langsung daripada pasaran swap mungkir kredit dan pergerakan harga ekuiti dan bon. Rangka kerja ini memastikan aktiviti pelaburan kekal dengan pihak lain yang berkenaan yang mempunyai kualiti kredit yang tinggi dan dalam pelaburan yang diterbitkan oleh penerbit berpenarafan tinggi.

(c) **Risiko Operasi**

Risiko operasi bagi operasi perbendaharaan ialah risiko kerugian kewangan akibat kegagalan proses dalaman, kawalan dan prosedur yang tidak mencukupi, atau perkembangan dalaman atau luaran lain yang menjejaskan operasi. Risiko operasi dapat dikurangkan melalui rangka kerja tadbir urus yang mantap dan pelaksanaan kawalan dan had risiko yang berkesan. Satu pangkalan data risiko operasi yang menyeluruh telah diwujudkan untuk membantu usaha mengenal pasti risiko yang mungkin timbul dalam operasi perbendaharaan Bank agar tindakan dapat diambil bagi menguruskan jurang yang ada dan mengurangkan kerugian kewangan.

20. **Cukai Pendapatan**

Bank dikecualikan daripada membayar cukai pendapatan dan cukai pendapatan tambahan seperti yang ditetapkan dalam Perintah Cukai Pendapatan (Pengecualian) (No. 7) 1989.